

VN-resolutie Japanse getuigen waarschuwen

‘Kernwapen is het echte gevaar in de wereld’

Kabinet en Tweede Kamer moeten zich inzetten voor een kernwapenvrije wereld, vindt een Japanse delegatie van overlevenden van de atoombom op Hiroshima en Nagasaki. Zij zijn in Nederland om de druk op te voeren.

Hanneke Koutjes
DEN HAAG

Noriko Sakashita was twee toen ze toekeek hoe haar moeder op 6 augustus 1945 in Hiroshima de was deed. Om 08.15 uur zag ze een lichtflits, hoorde ze een knal en voelde ze een schok. Na de vlammenzee kwam de regen. Zwarte regen. Met een laken probeerde haar moeder Noriko en haar broertje te beschermen tegen de nucleaire neerslag.

“Mijn moeder kon de smeekbedes van stervende slachtoffers die ze niet kon helpen, niet verwerken.” Nu heeft Noriko Sakashita een missie: zo lang ze het kan, vertelt ze tegen wie het wil horen dat atoomwapens onmenselijk zijn. “Ze doden niet alleen een enorme hoeveelheid mensen – alsof je spullen vernietigt – maar je tekent meerdere generaties voor het leven. Iedereen heeft het nu over terrorisme. En dat is ook eng. Maar kernbommen hebben een veel grotere impact.”

Samen met Mariko Higashino is Sakashita naar Nederland gekomen met een missie: Nederland moet de VN-resolutie steunen die op-

roept te onderhandelen over een kernwapenvrije wereld. Bij de Kamerleden vinden ze een gewillig oor: de Kamer nam in het voorjaar als een motie aan die de regering oproept hetzelfde te doen. “Er kan geschiedenis worden geschreven,” stelt Krista van Velzen van vredesorganisatie Pax. “Als Navo-land kan Nederland een belangrijk signaal afgeven. En het gaat alleen om een eerste stap: onderhandelen.”

Geen toezeggingen

Toch ligt de kwestie niet zo eenvoudig op het ministerie van Buitenlandse Zaken. Daar klinkt het dat het makkelijk gezegd is dat kernwapens de wereld uit moeten, maar niet makkelijk gedaan. Voor minister Bert Koenders is het belangrijk dat ook de landen met kernwapens instemmen met het openen van de onderhandelingen. Vandaag spreekt hij met een overlevende uit Nagasaki. Koenders zal hem geen toezeggingen doen. Omdat de tekst van de resolutie waarover later deze maand gestemd wordt nog niet bekend is, is het te vroeg om te zeggen of Nederland ermee in zal stemmen.

Mariko Higashino begrijpt dat niet. “Ik voel

me machteloos. We willen alleen dat erover wordt gesproken." Higashino heeft keer op keer van haar moeder gehoord hoe het was nadat de Amerikanen de atoombom met de zo vriendelijke naam Little Boy op Hiroshima hadden gegooid. Ook nu, voor Kamerleden van VVD, PvdA, SP en D66, herhaalt ze het verhaal van haar moeder.

Smeken om water

Hoe zij gewond raakte en zwarte gedaanten over de straat zag lopen die bij nadere inspectie toch echt mensen bleken. Hoe zij haar smeekten om

water en hoe de tientallen slachtoffers een voor een hun laatste adem uitbleezen. Pas na dagen vond ze haar moeder. Levend, maar onder de vliegen en maden. Het kostte uren om die te verwijderen. Haar oog moest verwijderd worden, zonder verdoving en door een dierenarts – de enige arts die er was.

Ze overleefde dat allemaal, tot ze op 62-jarige leeftijd overleed aan door straling veroorzaakte maagkanker. Higashino: "Er wordt altijd gesproken over het afschrikwekkende effect van kernwapens. Maar zijn onze verhalen niet net zo afschrikwekkend?"

Haar moeders oog moest worden verwijderd door een dierenarts – de enige arts die er was

→ Noriko Sakaishita (midden) en Mariko Higashino in de Tweede Kamer. FOTO BART MAELTOOP